

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 223/2018-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou UHAĽ s. r. o., Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, v mene ktorej koná advokát JUDr. Maroš Uhaľ, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1860/2007, za účasti Okresného súdu Rimavská Sobota, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1860/2007 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Rimavská Sobota p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1860/2007 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Rimavská Sobota p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Rimavská Sobota je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 374,80 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiat centov) na účet jej právnej zástupkyne Advokátskej kancelárie UHAL s. r. o., Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2017 doručená s'ťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou UHAL s. r. o., Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, v mene ktorej koná advokát JUDr. Maroš Uhaľ, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1860/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľka v procesnom postavení oprávnenej je účastníčkou napadnutého exekučného konania, v ktorom sa na jej návrh doručený súdnej exekútorke 10. októbra 2007 vykonáva exekúcia na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 C 196/2005 z 11. decembra 2006 vykonateľný 8. januára 2007. Označeným rozsudkom bol povinný zaviazaný na úhradu sumy 1 910,31 € s'ťažovateľke.

Zo s'ťažnosti ďalej vyplýva, že vyšší súdny úradník uzneseniami 6. decembra 2013 zamietol návrh povinného z 9. júna 2010 na zastavenie exekúcie a nepovolil odklad

exekúcie. Povinný podal proti týmto uzneseniam 9. apríla 2014 odvolanie, čím došlo *ex lege* k zrušeniu uznesení vydaných vyšším súdnym úradníkom a bolo potrebné, aby o týchto návrhoch rozhodol zákonný sudca, k čomu podľa sťažovateľky nedošlo ani ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Rozhodovanie o odvolaní povinného v exekučnom konaní nie je podľa môjho názoru možné považovať za právne zložitú vec a preto mám za to, že skutočnosť, že exekučný súd nerozhodol o odvolaní podanom povinným ani po dobu viac ako tri a pol roka, je spôsobené najmä tým, že konanie súdu je neúčinné a poznačené zbytočnými prietahmi v konaní. Mám za to, že v danom prípade sú prietahy v konaní zapríčinené okolnosťami na strane súdu, hoci práve v exekučnom konaní by mal súd dbať na to, aby v dôsledku zbytočných prietahov nedochádzalo k ohrozeniu vymožitelnosti práva oprávneného a stavu jeho právnej istoty...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mám za to, že vyššie popísaným konaním Okresného súdu Rimavská Sobota bolo a naďalej je porušované moje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V čase podania tejto sťažnosti nie je o odvolaní podanom povinným rozhodnuté...

Mám jednoznačne za to, že odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a uzneseniu o nepovolení odkladu exekúcie podané v exekučnom konaní povinným v žiadnom prípade nepredstavuje tak skutkovo a právne zložitú vec, aby o nej súd musel rozhodovať viac ako tri a pol roka.

Zároveň mám za to, že moja procesná disciplína v priebehu konania nespôsobila žiadne prietahy v tomto konaní. Domnievam sa, že konajúcemu súdu som počas doterajšieho priebehu konania poskytovala všetku súčinnosť a v rámci svojich procesných možností som využila možnosť podania sťažnosti v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.

Po tom, čo predseda súdu posúdil moju sťažnosť na prietahy v konaní za dôvodnú, mal konajúci súd dostatočný čas na to, aby zabezpečil odstránenie prietahov v danom konaní.

Celková doba, po ktorú súd rozhoduje o odvolaní povinného dosiahla 1222 dní, pričom táto doba bola podľa môjho názoru spôsobená nečinnosťou súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadam priznať finančné zadosťučinenie vo výške 4.000,- EUR.“

Sťažovateľka sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 4 000 €, čo odôvodňuje takto:

„Priznanie finančného zadosťučinenia v uvedenej výške považujem za primerané najmä s ohľadom na môj doposiaľ takmer tri a pol roka pretrvávajúci stav právnej neistoty spôsobený konaním Okresného súdu Rimavská Sobota. Pretrvávajúca právna neistota spôsobená tým že ani po viac ako tri a pol roku neviem, či bude odvolaniu povinného proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a uzneseniu o nepovolení odkladu exekúcie vyhovené alebo nie, naštrbili vo mne dôveru vo výkon súdnej moci a reálnu vymožitelnosť spravodlivosti a práva v Slovenskej republike.“

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €, ako aj úhradu trov konania v sume 374,80 €.

Pred predbežným prerokovaním sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu prípisom sp. zn. Spr 15/18 z 12. januára 2018. Z označeného prípisu vyplýva, že predmetný spis bol 27. novembra 2017 zaslaný Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o žiadosti povinného o prikázanie veci inému súdu. Následne okresný súd doručil ústavnému súdu vyjadrenie č. k. Spr 15/18-6 zo 7. marca 2018, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Uvedený spis bol dňa 27. 11. 2017 predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a následne dňa 08. 02. 2018 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu povinného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Uznesením zo dňa 14. 02. 2018 najvyšší súd žiadosti povinného nevyhovel a spis bol 02. 03. 2018 vrátený

tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodovanie. V uvedenej veci sťažovateľka [REDAKOVANÉ] podala na Okresný súd Rimavská Sobota v roku 2016 sťažnosť, ktorá bola dňa 02. 08. 2016 pod č. Spr 1722/16 vyhodnotená ako dôvodná. Táto skutočnosť bola pracovníkom súdneho oddelenia 4Er ústne vytknutá predsedom súdu s tým, aby v ďalšom priebehu konania venovali zvýšenú pozornosť plynulému vybavovaniu veci. Od vybavenia sťažnosti som vo veci vykonal štyri kontroly, na základe ktorých musím konštatovať, že sťažnosť sťažovateľky je čiastočne opodstatnená, avšak prieťahy v konaní nevznikli subjektívnym zavinením sudcu, resp. vyššieho súdneho úradníka, ale sú dôsledkom pretrvávajúceho neprimeraného zaťaženia exekučných oddelení.“

Z predloženého spisového materiálu okresného súdu vyplýva nasledujúci priebeh napadnutého konania:

1. Dňa 6. novembra 2007 bola okresnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie z 10. októbra 2007 v prospech sťažovateľky ako oprávnenej.
2. Okresný súd vydal 9. januára 2008 poverenie na vykonanie exekúcie.
3. Dňa 12. februára 2008 boli okresnému súdu doručené námietky povinného proti trovám exekúcie z 3. februára 2008.
4. Okresný súd uznesením sp. zn. 4 Er 1860/2007 z 19. februára 2008 vydaným vyšším súdnym úradníkom námietkam povinného proti trovám exekúcie nevyhovel.
5. Dňa 20. februára 2008 boli okresnému súdu doručené nové námietky povinného proti exekúcii zo 14. februára 2008.
6. Dňa 7. marca 2008 podal povinný odvolanie proti uzneseniu z 19. februára 2008.
7. Dňa 22. septembra 2008 si okresný súd vyžiadal vyjadrenia oprávnenej a exekútora k odvolaniu. Oprávnená sa vyjadrila podaním doručeným okresnému súdu 3. októbra 2008 a exekútor sa vyjadril podaním doručeným 2. októbra 2008.
8. Okresný súd uznesením sp. zn. 4 Er 1860/2007 z 22. januára 2010 vydaným sudcom rozhodol tak, že námietkam povinného proti trovám exekúcie nevyhovel.
9. Dňa 9. júna 2010 povinný podal návrh na zastavenie exekúcie pre jej neprípustnosť.

10. Dňa 20. januára 2011 okresný súd zaslal sťažovateľke na vyjadrenie námietky povinného z 3. februára 2008 a zo 14. februára 2008.

11. Uznesením z 20. januára 2011 okresný súd uložil povinnému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietky zo 14. februára 2008 a ďalším uznesením z 20. januára 2011 uložil povinnému poplatkovú povinnosť za námietky proti trovám exekúcie z 3. februára 2008.

12. Dňa 4. februára 2011 povinný doručil okresnému súdu návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov.

13. Podaním doručeným okresnému súdu 7. februára 2011 sa sťažovateľka vyjadrila k námietkam povinného k exekúcii.

14. Povinný podal 9. februára 2011 odvolanie proti obom uzneseniam z 20. januára 2011 o uložení poplatkovej povinnosti za námietky.

15. Dňa 8. februára 2012 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky na vyjadrenie k návrhu na zastavenie exekúcie z 9. júna 2010, ktorý zároveň zaslal v prílohe.

16. Uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 18. októbra 2012 boli námietky povinného proti exekúcii zamietnuté.

17. Dňa 16. septembra 2013 urgoval okresný súd vyjadrenie sťažovateľky k návrhu na zastavenie exekúcie.

18. Vyjadrenie sťažovateľky k návrhu na zastavenie exekúcie bolo okresnému súdu doručené 17. októbra 2013.

19. Uznesením zo 6. decembra 2013 vydaným vyšším súdnym úradníkom bol návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietnutý.

20. Uznesením zo 6. decembra 2013 vydaným vyšším súdnym úradníkom odklad exekúcie nebol povolený.

21. Dňa 8. januára 2014 došlo k zmene zákonného sudcu.

22. Dňa 9. apríla 2014 povinný podal odvolanie proti uzneseniam vyšším súdnym úradníkom, ktorým bol zamietnutý návrh na zastavenie exekúcie aj proti uzneseniu, ktorým nebol povolený odklad exekúcie. Súčasťou tohto podania bol aj návrh na prikázanie veci niektorému bratislavskému súdu.

23. Exekútor podal 1. augusta 2014 vyjadrenie k odvolaniu povinného.

24. Sťažovateľka doručila okresnému súdu vyjadrenie k odvolaniu povinného 21. augusta 2014.

25. Dňa 3. marca 2015 úradne zaznamenala zákonná sudkyňa, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť, pretože rozhodnutie vyšším súdnym úradníkom považuje za vecne a skutkovo správne, a nariadila vec predložiť odvolaciemu súdu, ktorému bol spis doručený 23. marca 2015.

26. Krajský súd prípisom z 30. apríla 2015 vrátil vec bez rozhodnutia okresnému súdu z dôvodu, že uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom bolo *ex lege* podaním odvolania zrušené, a preto je nevyhnutné rozhodnúť opätovne sudcom.

27. Dňa 25. júla 2016 okresný súd zaslal povinnému vyjadrenie oprávnenej (sťažovateľky) k jeho odvolaniu s výzvou na vyjadrenie a sťažovateľke zaslal k vyjadreniu vyjadrenie povinného.

28. Dňa 15. augusta 2016 okresnému súdu doručil vyjadrenie povinný a 18. októbra 2016 doručila vyjadrenie oprávnená (sťažovateľka).

29. Dňa 4. septembra 2017 došlo k zmene zákonného sudcu.

30. Dňa 5. septembra 2017 bol okresným súdom vyzvaný povinný na úhradu poplatku za návrh na príkázanie veci inému súdu.

31. Poplatok bol zložený na účet súdu 18. septembra 2017.

32. Dňa 19. septembra 2017 povinný doručil okresnému súdu doplnenie návrhu na príkázanie veci.

33. Dňa 5. októbra 2017 došlo k zmene zákonného sudcu.

34. Dňa 28. novembra 2017 bol spis (nesprávne, pozn.) predložený krajskému súdu na rozhodnutie o návrhu na príkázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

35. Sťažnosť na prietahy podala sťažovateľka (oprávnená v exekúcii) ústavnému súdu 11. decembra 2017.

36. Dňa 29. januára 2018 bol spis vrátený okresnému súdu z dôvodu nesprávneho predloženia, keďže vec bolo potrebné predložiť spoločne nadriadenému súdu – Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

37. Najvyššiemu súdu bol spis predložený na rozhodnutie o návrhu na príkázanie veci 12. februára 2018.

38. Uznesením sp. zn. 1 Ndob 2/2018 zo 14. februára 2018 najvyšší súd návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Martin nevyhovel.

39. Spis bol vrátený okresnému súdu 2. marca 2018.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 223/2018 z 22. marca 2018 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu jej označeného základného práva.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie a prípadne doplnil svoje stanovisko k sťažnosti. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 428/2017 z 3. mája 2018 oznámil, že netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti sťažovateľky a vyjadrenie nedoplnil.

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na ústnom prejednaní sťažnosti, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 15/2018 zo 7. marca 2018 a sp. zn. Spr 428/2018 z 3. mája 2018 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 23. mája 2018 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a k veci uviedla:

«Čo sa týka vyjadrenia predsedu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07. 03. 2018 chceme len v krátkosti poukázať na to, že vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je rozhodujúci dôvod súdnych prietahov ale ich následok.

V tejto súvislosti poukazujeme na jeden z mnohých nálezov ústavného súdu a to uznesenie sp. zn. I. ÚS 341/2012-31 zo dňa 12. 12. 2012 podľa ktorého: „Negatívny stav však nemôže ísť na ťarchu jednotlivcov, ktorí žiadajú, aby ich vec bola spravodlivo a v primeranej dobe rozhodnutá. Preto aj v tomto prípade dôvodom na nerešpektovanie kritéria „primeranej doby“ nemôže byť v žiadnom prípade veľký počet nevybavených vecí u konajúceho sudcu, najmä keď v danej veci nešlo o nijakú zložitú situáciu...“.»

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník

obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o námietkach proti exekúcii a o návrhu na odklad exekúcie tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti exekučných súdov. Ani okolnosti posudzovaného prípadu nemožno považovať za mimoriadne, a preto vec nie je podľa názoru ústavného súdu skutkovo ani právne zložitá. Zároveň okresný súd zohľadnil význam predmetu konania pre sťažovateľku, ktorá sa v napadnutom konaní domáha vymoženia sumy, ktorá jej bola právoplatne priznaná ešte v roku 2007.

2. Správanie sťažovateľa ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd po preskúmaní zapožičaného súdneho spisu konštatuje, že sťažovateľka k predĺženiu napadnutého konania významnejšou mierou neprispela.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Podľa v relevantnom čase platného a účinného § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

Podľa § 56 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v relevantnom znení je odvolanie prípustné len proti pozitívnemu rozhodnutiu o povolení exekúcie.

Podľa § 58 ods. 5 Exekučného poriadku je odvolanie prípustné proti pozitívnemu rozhodnutiu o zastavení exekúcie z taxatívne vymenovaných dôvodov [§ 57 ods. 1 písm. a), b), f) až h) a k)].

Z úradného záznamu zákonnej sudkyne z 3. marca 2015 vyplýva, že sa zaoberala odvolaním povinného z 9. apríla 2014 proti uzneseniam vydaným vyšším súdnym úradníkom 6. decembra 2013 o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a nepovolení jej odkladu. Z jeho obsahu vyplýva, že odvolaniu nemienila vyhovieť, pretože napadnuté

rozhodnutie považovala za vecne a skutkovo správne a nariadila vec predložiť odvolaciemu súdu. Krajský súd prípisom z 30. apríla 2015 vec bez rozhodnutia vrátil okresnému súdu s poukazom na skutočnosť, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka sa podaním odvolania zrušuje, a preto je potrebné, aby bolo vo veci vydané nové rozhodnutie zákonným sudcom. Následne okresný súd vykonával ďalšie procesné úkony v súvislosti s iným návrhom povinného (na prikázanie veci inému súdu, pozn.) a opätovne o návrhoch na zastavenie konania a povolenie odkladu exekúcie do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol.

Z popísaného priebehu vyplýva, že v dôsledku procesného pochybenia (aplikácie prvej vety § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku namiesto druhej vety § 374, pozn.) okresného súdu, keď zákonná sudkyňa opätovne nerozhodla uznesením po podaní odvolania proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka, došlo k neodôvodnenému predĺženiu konania o návrhoch povinného z 9. júna 2010, o ktorých ani v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo rozhodnuté.

Ústavný súd preto s prihliadnutím na celkovú neprimeranú dĺžku konania o návrhu na zastavenie konania a povolenie odkladu exekúcie (7 a pol roka v čase podania sťažnosti) a na zistené procesné pochybenie okresného súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovil príkaz adresovaný okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 4 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä celkovú neprimeranú dĺžku, stav napadnutého konania a zistený nesprávny procesný postup okresného súdu, ako aj predmet exekúcie (vymáhanie sumy 1 910, 31 € s prísl.), ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 500 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd prihliadol tiež na skutočnosť, že s'ťažovateľkou vytýkané pochybenia v postupe okresného súdu spočívajúce v neprimerane dlhom rozhodovaní o návrhu povinného na zastavenie konania a povolenie odkladu exekúcie vo svojej podstate nemohli s'ťažovateľke spôsobiť priamu ujmu, keďže jej postaveniu ako oprávnenej v napadnutom exekučnom konaní by zjavne viac mal vyhovovať stav, keď konanie nie je zastavené, resp. odklad exekúcie nie je povolený (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním.

Úhradu priznal úhradu v uplatnenom v rozsahu dvoch úkonov právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie s'ťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Tarifná odmena za úkon právnej služby vykonaný v roku 2017 predstavuje sumu 147,33 €. Za dva úkony tak prináleží suma 294,66 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za dva úkony v roku 2017 v sume 17,68 €, čo spolu predstavuje sumu 312,34 €. Právna zástupkyňa s'ťažovateľky preukázala predložením osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej

hodnoty (ďalej len „DPH“), že je platiteľkou dane, a preto ústavný súd zvýšil priznanú odmenu o 20 % DPH, čo spolu predstavuje sumu 374,80 (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2018